[2019] 5 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 751

ਜੀ ਰਮੇਸ਼

ਬਨਾਮ

ਕਨਿਕ ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਜਵਲ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 603)

05 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973: ਧਾਰਾ 482-ਧਾਰਾ 138 ਐਨ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ, ਨੇ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਲਈ ਠੇਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਪ-ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ -ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਈਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਹੋਰ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ - ਧਾਰਾ 138 ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ -ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ

ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 141 (1) ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਾਅਵੇ ਸਨ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ "ਕੰਪਨੀ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ -ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜੋ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਵਚਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੋਈ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 141 (1) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ - ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭੁੱਲ ਗਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881-ਸਬ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ 141 ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ: ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਾਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਟ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।(1). ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਧਾਰਾ 141 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ "ਕੰਪਨੀ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 16,17,18]

ਗੁਨਮਾਲਾ ਸੇਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਨੂ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 103: [2014] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1117

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1117 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 7

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2019 ਦੇ 603.

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 13.06.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ. 2014 ਦਾ 5301.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਭਨਾ ਦਾਸ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵ ਜਗਰਲਾਮੁਦੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਚੌਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਹਿਨਾ ਦੁਆ, ਕੁੰਵਰ ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘ, ਏਜਾਜ਼ ਮਕਬੂਲ, ਐਸ. ਉਦੈ ਕੁਮਾਰ ਸਾਗਰ, ਮੋਤਯੁੰਜੈ ਸਿੰਘ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 13 ਜੂਨ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਫ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨਿਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵੈਨਕਿਉਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੈ।

---

[1] "2014 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5301"

"ਸੀਆਰਪੀਸੀ"

“ਅਪਰਾਧਿਕ ਐਮ.ਪੀ. 2014 ਦੇ 295 ਨੰਬਰ ਸੀ.ਸੀ. 2012 ਦਾ ਨੰਬਰ 751"

"ਐਕਟ"

4. ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਰਮ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਡੇਟਾ ਐਂਟਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਤੋਂ 7 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨਃ

"1. ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3 ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਠੇਕੇ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪ ਠੇਕੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

2. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 2010 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਸਬ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੋ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 30.08.2010 ਨੂੰ ਆਈ. ਐਨ. ਜੀ. ਵੈਸਯਾ ਬੈਂਕ ਵਿਖੇ 304011014832.ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ 2010 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2010 ਤੱਕ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ।

3. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਮਝ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 8,50,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। 929605 ਮਿਤੀ 01.11.2010 ਨੂੰ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸਤੰਬਰ 2010 ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ 2,00,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਨੰ.

929620 ਮਿਤੀ 18.12.2010 ਨੂੰ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਅਕਤੂਬਰ 2010 ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ 2,50,000 ਰੁਪਏ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ।

4. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਕ ਉਹ ਹੈ ਐਚਡੀਐਫਸੀ, ਮਹਿਬੂਬਨਗਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਿਆਤ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਭਾਵ ਨਵੰਬਰ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2010 ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 ਰੁਪਏ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੰਬਰ 1,00,000. 10141560000576 ਖਾਤੇ ਨੰ. 10141070007111 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਐਚਡੀਐਫਸੀ ਬੈਂਕ, ਮਹਿਬੂਬਨਗਰ ਵਿਖੇ 08.02.2011 ਅਤੇ 10.02.2011 ਨੂੰ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਜੀਜੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਨਵਰੀ 2011 ਤੋਂ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

6. ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਗਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ ਕੰਮ ਲਈ 7,50,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੁ.1,00,000 ਰੁਪਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3 ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨੰ. 929675 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 929676 ਰੁਪਏ ਮਿਤੀ 30.05.2011

ਅਤੇ 19.07.2011 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਰੇਕ ਲਈ। 2,00,000 ਰੁਪਏ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੈੱਕ ਨੰ. 929675 ਪਰ 30.05.2011 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਨੰ. ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 929675 ਅਤੇ 929676 ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਚੈੱਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 14.07.2011 ਅਤੇ 20.07.2011 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 19 ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਮਹਿਬੂਬਨਗਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਰੰਟ ਵਾਪਸ

ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਭਨਾ ਦਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਨਮਾਲਾ ਸੇਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਨੂ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।

8. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 141 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ "ਕੰਪਨੀ" ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ

---

[2] (2015) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ103 (ਪੈਰਾ 30 ਅਤੇ 31 'ਤੇ)

ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

9. ਧਾਰਾ 141 (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈਃ -

"1.ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ, ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਵਾਰ 'ਤੇ, ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀਃ

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।]

2. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ,

ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਃ -

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ -

"(ਓ)" "ਕੰਪਨੀ" "ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ"

(ਅ) ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ।

10. ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ "ਕੰਪਨੀ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

11. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਉਹਨਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ

ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ ਜੋ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਆਖਿਆ (ਏ) ਵਿੱਚ ਡੀਮਿੰਗ ਗਲਪ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਕਰਨ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਾਅਵੇ ਹਨ।(1). ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ, ਨੇ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਲਈ ਠੇਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ 1 ਨਵੰਬਰ 2010 ਅਤੇ 18 ਦਸੰਬਰ 2010 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2,00,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 2,50,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੋ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 8 ਫਰਵਰੀ 2011 ਅਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਤੋਂ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਈਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਹੋਰ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

30 ਮਈ 2011 ਅਤੇ 19 ਜੁਲਾਈ 2011 ਨੂੰ 2,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ। ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ

ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13. ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 141 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੈ।

14. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਗੁਨਮਾਲਾ ਸੇਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"30. ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ' ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਲੱਭ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲਾ ਬਿਆਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਢਲਾ ਬਿਆਨ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੁਢਲੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਾਲਾਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ' ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

31. ਜਦੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੰਜ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਾਲਾਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੈਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ (i) ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; (ii) ਕਾਰੋਬਾਰ ਜੋ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ; (iii) ਕਾਰੋਬਾਰ

ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਹੁਵਚਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ, ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਟ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 8 ਫਰਵਰੀ 2011 ਅਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।(1).

17. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਧਾਰਾ 141 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ "ਕੰਪਨੀ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

18. ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

19. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13 ਜੂਨ 2018 ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

20. ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



Tarun Mehra

Advocate